

A háztartás

Családi kategóriák

1. Nőtlen, illetve hajadon

1.1 egyedül élő

1.2 élettárssal élő

2. Házassal

2.1 együtt él a házastársával

2.2 külön él a házastársától, egyedül él

2.3 külön él a házastársától, élettárssal él

3. Elvált

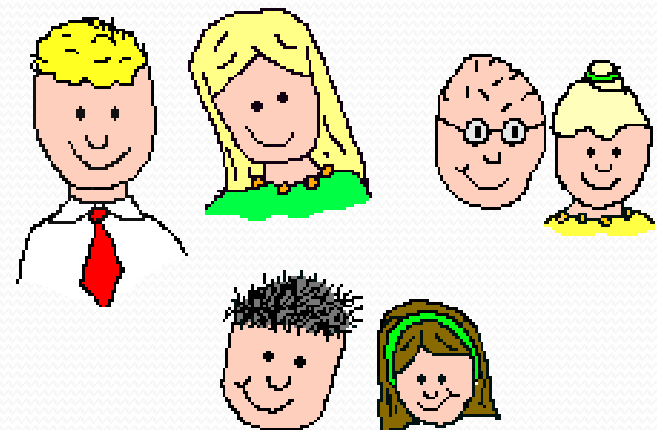
3.1 egyedül él

3.2 élettárssal él

4. Özvegy

4.1 Egyedül él

4.2 Élettárssal él

Háztartás: Az együtt lakó és a megélhetési költségeket megosztó emberek csoportja, akik általában, de nem szükségképpen rokonok

Peter Laslett (1972) "háztartás típusai":

1. Nukleáris családi háztartások
2. Kiterjesztett családi háztartások
3. Több családmagból álló háztartások
4. Két egyedülálló nem házas rokon együttélése
5. Egyszemélyes háztartás

Háztartástípusok és családtípusok

- Kevesebb és későbbi időpontban kötött házasság
- Nő az élettársi kapcsolatok száma (az északi tagállamokban jellemzőbb)
- Gyakoribb a válás (északi tagállamok, Nagy-Britannia)
- Több a házasságon kívül született gyermek (minden negyedik gyermek, de itt is nagy különbségek az északi és déli tagállamok között)

Háztartás- és családtípusok az EU-ban

- Továbbra is a nukleáris család dominál
- Nő a gyermeküket egyedül nevelők száma
- Leghagyományosabb családminták és háztartástípusok a déli tagországokban és Írországban jellemzők (kevesebb élettársi kapcsolat, EU átlag feletti háztartásnagyság, gyermektelen párok és az egyedülálló szülők aránya alacsony)
- Az északi tagállamokban elmozdulás az új típusú, kisebb háztartások arányába. Magas (30%) az egyszemélyes, valamint a gyermekeiket egyedül nevelő háztartások aránya, valamint a gyermekeiket egyedül nevelő szülők aránya. Nagyjából minden második gyermek házasságon kívül születik

Házasság, szülői szerep meghatározza a háztartás vezetését

- A párkapcsolatot a megkérdezettek túlnyomó többsége nagyon fontosnak tartja
- Egyre több fiatal vonja kétségbe a házasság alapvető szükségszerűségét
- A hűség megítélése a házasságban: Hollandiában, Dániában, Egyesült Királyságban a legfontosabb. A franciáknak csak a fele véli úgy, hogy a házassághoz alapvetően hozzátartozik a hűség.
- A szülői szerep megítélése változatlanul magas

A család és a házasság változásai felülírják a családi költségvetés régebbi formáját

- **Házasságon kívüli születések:** a nyolcvanas években az összes gyerek kevesebb mint 10 százaléka, 1993-ban már 13%, 2000-ben pedig 29% - nem egészen tíz év alatt megduplázódott az arányuk)
- **Válás:** évtizedek óta magas, a rendszerváltás idején átmeneti csökkenés következett be
 - A demográfusok előrejelzései szerint a kilencvenes évek közepén kötött házasságok egyharmada végződik válással

Élethely szerinti mai háztartás típus

- Falusi
- Kisvárosi
- Nagyvárosi

Foglalkozás szerint, pl. értelmiségi, vállalkozói, újkazdagok, munkás, kisiparos, munkanélküli...

Életmód szerint pl. „vikkend házasság”, vándorlók

Családi életciklus beleszól a háztartás újra alakításába

- 1. Szülői családdal töltött évek**
- 2. Házasság, gyermekek születése**
- 3. A gyermekek felnevelkedése, majd önállósodása, távozása a szülői házból**
- 4. Korosodó házaspárból álló családmag**
- 5. Özvegyülés**

Köszönöm a figyelmet!

